

Laatdienst: 2 november 2008
Kapelkerk, Laat 80, Alkmaar
Voorganger: Ferdinand van Melle
Serie: Ommekeer
Thema: Twee bomen
Tekst: Psalm 1

Wie in de diepte durft te kijken.

Spiegelverhaal.

Johanna Klink uit: Het huis van Licht.

Er was eens een meisje. Ze was ver van huis gegaan om het Leven te vinden. Zo zwierf ze door de wereld, bij dag en bij nacht, over bergen en dalen, over vlakten en rivieren.

Het gebeurde dat ze bij een groot bos kwam en moe van het zwerven zo maar ergens ging zitten. Maar het was niet zomaar ergens. Zonder dat ze het wist, was ze midden in de wereld gekomen, bij de oorsprong van de dingen. Vlakbij zag ze plotseling een bron. Ze deed haar schoenen uit, want ze voelde dat ze de bron alleen kon naderen op haar eigen voeten. Ze sloop voorzichtig dichterbij. De bron was zo diep dat je de bodem niet kon zien. Opeens werd ze bang. Ze zou er in kunnen vallen en waar zou je dan blijven? Vlug deed ze een stap achteruit, ook bang om zelfs maar in dat diepe water te kijken!

Op het zelfde ogenblik hoorde ze een stem. Ze keek op en zag een vrouw uit het bos komen. Ze was niet jong en niet oud. Haar ogen straalden van liefde alsof ze alles begreep. Ze zei: "Was het een lange weg? Ben je moe?" Het meisje voelde nu pas hoe moe ze was en hoe ver ze was gegaan. Ze knikte, durfde niet te praten.

"Ik zal je vertellen van de bron," zei de vrouw. "Heel lang geleden was hier een tuin, een levenstuin. Het geluk hing er als vruchten aan de bomen. Licht en donker speelden met elkaar en omhelsden elkaar. En hun woorden waren als muziek uit de hemel. Alles in de tuin leefde voor de Koning van het licht. Toen gebeurde het, dat het donker jaloers werd op de Koning van het licht. Het wilde iets achterhouden voor zichzelf, rukte de vruchten van de bomen en werd alsmat hongeriger en vijandiger. Tenslotte keerde het donker zich tegen de Koning van het licht.

Toen verwelkten de bloemen, het werd koud en winderig. En het donker zonk weg in de diepte. Die diepte werd gevuld met de tranen van de mensen, want sindsdien was het verdriet in de wereld gekomen. Toch werd het een bron, een levensbron. En ieder mens die het leven wil vinden, zal vroeg of laat hier voorbij komen. Je hoeft niet bang te zijn voor de diepte. Kom maar dichterbij!"

Het meisje kwam dichterbij en boog zich over het water. Ze keek en keek. Langzaam maar zeker herkende ze haar eigen gezicht, maar wat zag ze er bang en vreemd uit, net of ze het niet zelf was. Een schaduw gleed over het water. Ze zag niets meer. Het werd donker. "Niet bang zijn," zei de vrouw zachtjes, "hier bij de levensbron is alles goed zoals het is, ook jij." Het meisje voelde hoe er verdriet in haar omhoog kwam. Haar tranen begonnen te stromen en vloeiden in het water van de bron tot er geen tranen meer waren. Ze waren samengevloeid met al het verdriet van de wereld. Toen alles stil geworden was, keek ze weer in de diepte. Ze herkende zichzelf, maar haar gezicht was veranderd. Het leek op het gezicht van de wijze vrouw wier ogen straalden van liefde. Het water van de bron was niet donker meer. Net of een zon uit de diepte de bron verlichtte, daar waar de duisternis het licht geworden is en de dood het leven. Ze was nu een mens geworden die het Leven had gevonden. En ze keerde terug naar huis. Het deed er niet meer toe of de storm te keer ging en of de bergen steil waren om te beklimmen. Ze was ook niet bang meer voor het donkere bos of voor vreemde mensen. Zelfs niet meer voor pijn en verdriet. Alleen zo immers kun je de hemel vinden op aarde."

Stilstaan bij het thema van de 2 bomen

Bomen als metafoor voor mensen.
Stromend water als metafoor voor de zuivere bron die levenskracht aanvoert en waaruit wij worden gevoed. Oerbeelden.

De **boom** als levenskracht. Die met de seizoenen verandert, opgaat blinkt en verzinkt. Die kan verwaaien in stormen, verbranden, afgerukte takken, afgebroken, verwond worden, zich toch zich weer kan oprichten, nieuwe twijgen maken, ontspruiten. Bladeren, vruchten

Die de lucht zuivert zodat mensen kunnen ademen, die schaduw aanbiedt tegen de brandende zon, die vruchten geeft, bescherming, die boom die al zoveel heeft gezien ook toen wij er nog niet waren.

En **water** als om met Franciscus te spreken 'het meest nederig en kuis': water is bescheiden, het zoekt de laagste plaats, verspreidt zich, wil zich geven, helpt mee tot reiniging, tot vruchtbaarheid, tot onmisbaar voedsel voor al wat leeft.

Bomen aan het water.

Wie de bijbel openslaat op de eerste bladzij leest over bomen in een tuin. Twee bomen. In die paradijs tuin is het goed leven. Zo is het door de Eeuwige bedoeld.

En ieder nieuwgeboren mensenkind kan als Adam of Eva verwonderd de wereld inkijken. En later met vallen en opstaan ondervindt je dat eten van de boom der kennis dubbel is: dat kennis macht is en veel vermag, maar ook dat macht corrumpert en jaloers maakt en leert liegen. Ieder mensenkind, als Adam en Eva van vandaag komt voor de vraag onderscheid te leren maken tussen goed en kwaad. Weten van sluipend en sissend kwaad en beloftevol spreken van God.

We weten dat die tuin Gods bedoeling weerspiegelt.

Wie de bijbel in het midden openslaat komt ongeveer bij psalm 1, de psalm van vandaag die we hier op vele manieren bezingen en waar we beelden van zien en horen: bomen, dood levend, vertakt, verworteld en zoekend en tastend in de aarde naar water. Levend water.

Wie verlangt naar dat stromende water, die krijgt de

smaak van zuiverheid te pakken, want er is ook vuil, stilstaand water, zelfs giftig.

Wie verlangt naar dat zuivere water die leert goede woorden overwegen, recht doen, die zoekt diep naar bronnen, die verwortelt zich in de aarde, die zoekt geen wijsheid bij degenen die hun schouders ophalen of wat waarde heeft belachelijk maken. Schenders, praatjesmakers, ze hebben niet de toekomst!

Wie de laatste bladzij van de bijbel opslaat, alweer een boom en alweer een rivier. (Op.22:1-5) Midden door het hemels Jeruzalem, dat is neergedaald op de aarde, zo droomde Johannes, loopt een rivier. Kristalhelder water dat zo van de troon van de Eeuwige komt, water dat leven geeft. En aan weerszijden van die rivier staat een levensboom. De blaadjes van die boom zijn genezend voor alle volkeren!

Geve de Eeuwige dat wij verlangend zoeken naar dat levenswater en mogen groeien als een Messiaanse boom die vrucht draagt op zijn tijd.

Bij het delen van levend water en vrucht van de schepping

De druiven:

Jezus zei tegen de leerlingen en zegt het nu tegen ons:

Ik ben de ware wijnstok, mijn vader is de wijngaardenier. Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken. Als iemand in mij blijft en ik in hem dan zal hij veel vrucht dragen. (Joh.15)

Het water:

Jezus zei tot de Samaritaanse vrouw, en hij zegt het nu tegen ons:

Wie het water drinkt dat ik hem geef, het zal in die mens een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft. (Joh.4)

Bij delen:

water: levend water

druiven: vrucht van de schepping